

Muutoksia työturvallisuussäännöstöön (12.12.2019)

Aihe/ säädökset	Uudet säädökset	Aikataulu/ voimaan
Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008) eräät muutostarpeet	Mm. Koneiden määräaikaistarkastuksia, henkilö- ja tavaranostoja sekä nosturinkuljettajan pätevyyskiä koskevien määräysten muutosesityksiä.	Voimaantulo 1.3.2020 Betonipumpuille siirtymäaika 2021 loppuun
Valtioneuvoston asetuksen työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta (716/2000) muuttaminen	Syöpädirektiiviä (2004/27/EY) on päivitetty 27.12.2017 EU:n virallisessa lehdessä julkaistulla direktiivillä 2017/2398/EU. Direktiiveissä muun muassa päivitettiin kahta aiempaa sitovaa raja-arvoa ja annettiin arvot 22 uudelle syöpävaaralliselle aineelle. <u>Direktiivit täytäntöönpannaan Suomessa päivittämällä valtioneuvoston asetukseen uudet sitovat raja-arvot. Samalla selkeytetään työhön liittyvän syöpävaaran torjuntaa koskevaa sääntelyä siten, että yhdistetään osittain asetukseen nykyinen syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista tekijöistä annettu työministeriön päätös (838/1993) ja siirretään ns. ASA-rekisterin rekisterinpitoon liittyvät säädökset lakiin syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä (717/2001).</u> Ensimmäinen päivitysdirektiiveistä tulee saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä 17.1.2020 mennessä. Myös muiden kahden päivitysdirektiivin sisältämät muutokset tarkoitus sisällyttää asetukseen samassa yhteydessä.	Voimaan 1.1.2020
ASA-rekisteri Tietosuojalainsäädäntöä koskevien muutosten seurauksena ja toiminnan tosiasiallisten käytäntöjen asianmukaiseksi kirjaamiseksi lakia muutetaan siten, että rekisterinpitäjä on jatkossa sosiaali- ja terveysministeriön sijaan Työterveyslaitos, joka on tähänkin asti käytännössä hoitanut rekisterinpitoa. Syöpävaarallisuustietojen ja -luokitusten sekä markkinoilla olevien kemikaalien muututtua on myös syytä päivittää syöpävaarallisten tekijöiden listaa ja yhdenmukaistaa lista EU:n syöpävaarallisuusluokitusten kanssa.	Vuonna 2019 lainsäädännön uudistamista käsitellään työturvallisuussäännöksiä valmistelevassa neuvottelukunnassa (TTN) ja sen HTP-jaostossa. Tarkoituksena on päivittää työhön liittyvän syöpävaaran torjuntaa koskevat säädökset koordinoitusti vuoden 2019 loppuun mennessä samalla kun täytäntöönpannaan direktiivit EU:n syöpädirektiivin muuttamisesta.	Voimaan 1.1.2020
Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista (538/2018) muuttaminen	Työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan HTP-jaosto valmistelee esityksen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista muuttamiseksi. <u>HTP-arvoja koskeva säädösvalmistelu on jatkuva prosessi.</u> Uuden asetuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2020. Tällöin ilmestyy myös STM:n julkaisu HTP-arvot 2020.	Voimaan 2020

Muutoksia työturvallisuussäännöstöön (12.12.2019)

Aihe/ säädökset	Uudet säädökset	Aikataulu/ voimaan
Rakennustyötä tekevän sukeltajan pätevydestä ja turvallisuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttaminen	Opetushallitus on uudistanut ammattisukeltajan ammattitutkinnon perusteet. Uudet tutkinnon perusteet ovat tulleet voimaan 1.8.2019. <u>Tutkinnon nimike on muutettu ammattisukeltajan ammattitutkin-nosta sukellusalan ammattitutkinnoksi.</u> Tästä johtuen muutetaan rakennustyötä tekevän sukeltajan pätevydestä ja turvallisuussuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1088/2011) olevaa rakennustyötä tekevän sukeltajan ja nk. kevytsukeltajan erityisiä pätevyysvaatimuksia koskevaa pykälää. Pykälän asiasisältö pysyy ennallaan. <u>Tutkinnon perusteiden uudistaminen edellyttää, että asetus saatetaan rakennustyötä tekevän sukeltajan erityisiä pätevyysvaatimuksia koskevilta osin termistöltään vastaamaan nykytilaa.</u>	Voimaan: 1.1.2020
Rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistamistarpeet (Etenkin valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009)	Esitettyjä mahdollisia muutostarpeita esim. <ul style="list-style-type: none"> - Kirjallisten suunnitelmien laatimisveloite vaarojen poistamiseksi työturvallisuuslain 52§:n mukaan nykyisessä asetuksessa vain yhteisillä työpaikoilla / päätoteuttajalla - Vastaaavasti aluesuunnitelma sekä 4. luvun mukaiset työmaatarkastukset - Mahdollisesti sääsuoja-asiaa - Tekstien täsmennyksiä (suojalasit, leukahihna) ym. ym.	Ollut lausuntokierroksella, Rakennusteollisuus antanut lausuntonsa, että ei merkittäviä muutostarpeita, maaliskuussa 2019.
Nuoria työntekijöitä koskevat esimerkkiluettelot	Työturvallisuussäännöksiä valmistelevalle neuvottelukunnassa tiedusteltiin, onko tiedossa muutostarpeita nykyiseen sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta (188/2012) ja sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta (189/2012). Jäseniltä saatiin erilaisia ehdotuksia mahdollisiksi muutoksiksi. Nyt selvitetään, onko muutoksia tarpeellista tehdä. <u>Jos ilmenee, että muutostarvetta on, muutokset valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä noin tammikuun 2020 loppuun mennessä.</u>	Tavoiteaikataulu: TTN-käsittelyyn: Talvella 2020 Esittelyyn: Keväällä 2020 Voimaan: Keväällä 2020

Muutoksia työturvallisuussäännöstöön (12.12.2019)

Aihe/ säädökset	Uudet säädökset	Aikataulu/ voimaan
Hallinnollisten seuraamusmaksujen käyttö työsuojelun valvonnassa	<p><u>Asiaa käsiteltiin</u> työturvallisuussäännöksiä valmisteleavassa neuvottelukunnassa viimeksi keväällä 2019. Silloin todettiin, että esitettyjen näkemysten perusteella laiminlyöntimaksun käyttöönotolle ei ollut edellytyksiä, mutta asiaan on mahdollista palata myöhemmin, jos muuhun lainsäädäntöön tulee muutoksia tai tilanne jotenkin muuten muuttuu.</p> <p><u>Harmaan talouden rikoksiin</u> liittyvän rikostorjuntaketjun vaikuttavuuden sekä hallinnollisten seuraamusten kehittämisen hankkeen osana selvitetään kolmikantaisesti hallinnollisten sanktioiden käyttömahdollisuudet työlainsäädännössä ja työsuojeluvalvonnassa sen tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Sanktion pääasiallisena muotona tulisi käytännössä kysymykseen rikkomuksen vakavuuteen suhteutettu hallinnollinen seuraamusmaksu.</p>	Ei aikataulutietoa
Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelman toteuttaminen	Valtioneuvoston kanslia asetti syksyllä 2017 Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelman, joka toimeenpannaan 2018-2028. Tavoitteena on julkisiin tiloihin liittyvän terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Työsuojeluhallinto osallistuu toimenpideohjelmaan. Osana ohjelmaa laaditaan lainsäädäntöselvitys mahdollisten säädösmuutostarpeiden kartoittamiseksi. Ei vielä aikataulutietoa.

Muutoksia työturvallisuuden lainsäädäntöön 2020

- **Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta**
  - Asetus on tulossa voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020
  - Kiteiselle piidioksidipölylle (kvartsipöly) altistava työ tulee asetuksen soveltamisalan piiriin
  - Kvartsipölyyn sovelletaan jatkossa myös lakia syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä.
  - Kiteiselle piidioksidille altistuu arviolta noin 50 000 työntekijää Suomessa.
  - Työnantajan on ilmoitettava jatkossa merkittävästi kvartsipölylle altistuneet* työntekijät ASA-rekisteriin.

*) 20 päivänä vuodessa syöpäsairauden vaaraa aiheuttavalle aineelle altistavaa työtä merkittävä osa (2–4 tuntia) työpäivästä

Muutoksia työturvallisuuden lainsäädäntöön 2020

[Ohjeet netissä](#)

Pölyhaittojen minimoinnin edellyttämät toimenpiteet työpaikalla = vaarojen tunnistaminen ja tehokas pölyntorjunta

- **Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi, pölyntorjunnan suunnittelu ja tiedottaminen**
  1. Pölyhaittaa aiheuttavien töiden / työvaiheiden järjestelmällinen kartoitus (projektissa esim. aikataulutehtävittäin)
  2. Tunnistettujen pölyhaittaa aiheuttavien töiden / työvaiheiden riskitason arviointi

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009 70 § 6 mom:
”Jos työntekijöiden altistumista vaarallisille pölyille ja kemiallisille tekijöille ei voida muutoin luotettavasti arvioida, on työnantajan suoritettava mittauksia säännöllisesti ja aina kun olosuhteissa tapahtuu työntekijän altistumista lisäävä muutos. Mittaustuloksia on verrattava kemiallisista tekijöistä annettuihin raja-arvoihin. Vaaraa aiheuttavat tekijät on poistettava siten kuin niistä erikseen säädetään.”
  3. Riskitason arviointiin perustuva toimenpiteiden suunnittelu
  4. Tiedottaminen, työntekijöiden opastus ja ohjaus
- **Käytännön pölyntorjuntatoimien toteuttaminen**
  1. Estetään pölyhaitan syntyminen:
vaihtoehtoiset materiaalit, pölyämättömät työmenetelmät, pölynsidonta, kohdepoisto
  2. Estetään pölyn leviäminen työpisteeltä, puhdistetaan ilmaa:
osastointi, alipaineistus ja ilman puhdistus hepa-suodattimilla(* varustetuilla ilmapuhdistimilla
  3. Estetään pölyn leviäminen pinnoilta:
tehokas siivous, keskuspölynimurit, pölynimureissa hepa-suodattimet
  4. Huolehditaan työn edellyttämien henkilönsuojainten käytöstä:
valitaan oikeat henkilönsuojaimet tehtävän riskienarvioinnin mukaisesti

(* hepa = High Efficiency Particulate Air filter

Pölyntorjunta rakentamisen työpaikalla

Esimerkkejä pölyntorjunnasta talonrakennustyössä (Rudus turvapuisto)

Varrellinen hiomatuki pölynimuriin kytkettynä, ”verkkohiomapaperi”

Kohdepoisto piikkauskoneessa keskuspölynimuriin liitettynä

Hionta kohdepoistolla varustetulla ”kirahvilla” osastoidussa ja alipaineistetussa tilassa, puhallinmaskivarustus

Osastointi ja alipaineistus, tilassa oleva hiomalaite osastoivan oven kautta liitettynä keskuspölynimuriin

Ilmanpuhdistin

- pölyhaittaa aiheuttavat työt tehdään osastoidussa, alipaineistetussa tilassa
- materiaalien työstöön käytettävät työvälineet varustetaan kohdepoistolaitteistolla
- henkilösuojaimet valitaan työtehtävän mukaisesti

Muutoksia työturvallisuuden lainsäädäntöön 2020

- **Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä (403/2008) rakennusalalle merkittävimmät muutokset** (voimaan 1.3.2020)

Pätevyysvaatimuksista 14 §

14 a §

Työnantajan kirjallinen lupa

Työntekijällä on oltava työnantajan kirjallinen lupa:

- 1) trukin ohjaamiseen;
- 2) henkilönostimen ohjaamiseen;
- 3) taakan kiinnittämiseen asennuskäyttöön tarkoitettuun nosturiin.**

Työnantajan on ennen 1 momentissa tarkoitetun luvan antamista varmistettava, että työntekijällä on riittävä kyky ja taito työvälineen turvalliseen käyttämiseen tai taakan kiinnittämiseen.

Mitä 1 momentissa säädetään työnantajan kirjallisesta luvasta, sovelletaan myös kuormamomentiltaan enintään 25 tonnimetrin torninosturin kuljettamiseen. Työnantajan on ennen luvan antamista varmistettava, että työntekijällä on saamansa koulutuksen perusteella riittävä kyky ja taito työvälineen turvalliseen käyttämiseen.

Muutoksia työturvallisuuden lainsäädäntöön 2020

- **Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä (403/2008) rakennusalalle merkittävimmät muutokset** (voimaan 1.3.2020)

Pätevyysvaatimuksista 14 §

Työnantajan on ennen luvan antamista varmistettava, että työntekijällä on **saamansa koulutuksen** perusteella riittävä kyky ja taito työvälineen turvalliseen käyttämiseen.

Perustelumuistiosta:

”Työnantajan olisi hankkiessaan nosturin käyttökoulutusta syytä kiinnittää huomiota koulutuksen sisältöön siten, että koulutuksen jälkeen työntekijän tulisi tuntea nostotyötä koskevat työturvallisuusmääräykset ja hallita laitteen turvallinen käyttö. Lisäksi koulutuksessa olisi käytävä läpi nosturin rakenne sekä ajo-ohjeiden, turvalaitteiden, käyttökieltojen ja -rajoitusten, nosturin kuormitukseen ja vakauteen sekä noston suunnitteluun ja taakan sidontaan liittyvät asiat ja nosturin huolto, mukaan lukien sen kuljettajaltaan vaatimat tarkastukset. Koulutuksen tulisi olla laite- tai tyyppikohtaista ja sisältää ajoharjoittelua.”

(Huom! Ei ole vielä ollut valtioneuvoston käsittelyssä)

Muutoksia työturvallisuuden lainsäädäntöön 2020

- **Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä (403/2008) rakennusalalle merkittävimmät muutokset** (voimaan 1.3.2020)

Liikkuvan työvälineen turvallisuus 15 §

Liikkuvan työvälineen tulee olla sellainen, että sen liikkussa työntekijälle aiheutuva vaara on mahdollisimman vähäinen...

4) kameralaitteet tai muut vastaavat näkyvyyttä parantavat lisälaitteet, jos kuljettajan välitön näkökenttä ei riitä varmistamaan turvallisuutta

...

Laitteille tehtävistä tarkastuksista (asetuksen liite)

Betonipumppuautolle on tehtävä vuositarkastukset ja perusteelliset määräaikaistarkastukset ("kymppivuotistarkastukset")

Tarkastuksen suorittaja: Asiantuntija

Siirtymäaika: Ennen asetuksen voimaantuloa käyttöönotetuille betonipumppuautoille tarkastus tehtävä viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä